

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:101

av Mia Sydow Mölleby m.fl. (V)

Minnesmärke för Kirunasvenskarna

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör resas ett minnesmärke över Sovjetmigranternas öde och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under 1920- och 30-talen emigrerade många svenskar till Sovjetunionen. De flesta bosatte sig i sovjetiska Karelen. De lämnade ett Sverige med fattigdom, klassorättvisor och hög arbetslöshet. Många av dem kom från Norrbotten och ibland kallas de därför för Kirunasvenskarna. De flesta sympatiserade med och trodde på Sovjetkommunismen. I Sovjet möttes de av armod, förtryck och rättslöshet. Tiotals av dem mördades av stalinismens terror eller gick under i fångläger. De tillhör stalinismens offer.

En del av de överlevande återvände till Sverige, men trots deras dramatiska och tragiska öden var deras historia relativt okänd fram till 1990-talet då de uppmärksammades i böcker och i andra medier. Flera av de som återvände kände sig mobbade och utstötta av kommunister i Norrbotten eftersom de vittnade om övergrepp och armod i Sovjetstaten.

I dag lever mycket få som har egna minnen av denna tid. Runt om i Sverige bor dock efterlevande till de som drabbades. Vänsterpartiet anser att det borde göras mer för att uppmärksamma dem som emigrerade till Sovjet och för att stimulera oberoende forskning om deras öden. Att sprida kunskap om politisk terror innebär en möjlighet att lära för framtiden.

Historien om Sovjetemigranternas öde är för viktig för att sakta glömmas bort. För att hedra de drabbades minne vill Vänsterpartiet att ett minnesmärke över Sovjetemigranternas öde uppförs i Norrbotten. Att hedra de människor som utsattes för stalinismens terror och påminnas och lära av historien är inte bara en fråga som angår

ett enskilt parti eller en enskild ort, utan är viktigt för hela nationen. Det bör resas ett minnesmärke över Sovjetmigranternas öde. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Mia Sydow Mölleby (V)

Torbjörn Björlund (V)

Nooshi Dadgostar (V)

Rossana Dinamarca (V)

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Maj Karlsson (V)

Karin Rågsjö (V)